

Başkanın Mesajı /Message from Chair

50. Kütüphane Haftası Açılış Konuşması

50th Library Week Opening Speech*

Sayın Bakanım, Sayın Valim, Değerli Konuklar, Sevgili Meslektaşlarım, Basınıımızın Seçkin Temsilcileri **Hayat Boyu Kütüphaneler** ana teması ile kutlayacağımız 50. Kütüphane Haftası'nın açılışına hoş geldiniz. Hepinizi, saygıyla selamlıyorum.

Değerli Konuklar, insan, hayat boyu bilgi ve bilgilenme yoluyla bilinçlenme çabası içerisinde olmuştur. Bilgi üretim ve tüketim merkezleri olan kütüphaneler bu anlamda insanların hayatlarında vazgeçilmez kurumların başında gelir. Ancak bu vazgeçilmez dediğimiz kurum ülkemizde hala yasal dayanaktan yosun, bir kamu görevi niteliği ile hizmetlerini sürdürmektedir. Oysa ülkemiz için bir kütüphaneler kanununun gerekliliği, 23 Kasım 1964 yılında kutlanan birinci Kütüphane Haftası'nda dönemin Türk Kütüphaneciler Derneği Genel Başkanı Sayın Abdülkadir SALGIR tarafından, açık bir şekilde ortaya konmuştu.

Değerli konuklar, Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğü'nün web sayfasındaki bilgilere göre; bugün Türkiye'nin 1118 halk kütüphanesi var ve bunlardan halen 122 tanesi kapalı. Tüm bu kütüphanelerde ise sadece 353 tane Kütüphanecilik Bölümü mezunu personel çalışmaktadır. Bu verilerin ülkemizin nüfusu ve yüzölçümü baz alarak değerlendirildiğinde, son derece yetersiz olduğu görülmektedir. Kütüphanecilik sorunlarımızın çözümü için, kazanılmış tecrübe ve mesleki gelişmelere dayalı olarak yeni bir politika saptayarak tavizsiz bir şekilde yürütmemiz gerekiyor. Kısa dönem çözüm önerimiz; halen birçok yerleşim yerimizde kütüphanenin olmadığını da göz önüne alarak, iller bazında modern Gezici Kütüphane sayısının yurt geneline yayılması ve mevcut her kütüphanede en azından bir kütüphaneci, istihdam edilmesidir.

Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın, en yaygın ve o oranda mesleki bilince ihtiyaç duyan hizmet birimi konumundaki kütüphaneler, bu görünümü ile toplumda olsa da olur olmasa da olur algısını uyandırmaktadır. Oysa bilgi üretim ve tüketim merkezleri olan kütüphanelerden yoksun bir toplum, bilgi ve bilgilenme yoluyla bilinçlenmeye karşı duyarsız kalacaktır. Anılan nedenlerle ülkelerin gelişmişlik düzeyi ile bilgiye yaklaşım biçimlerinin doğru orantılı olduğunu görmekteyiz.

Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğüne yeni atanan Sayın Hamdi TURŞUCU'ya kütüphanelerin ve kütüphanecilerin sorunlarının çözümünde Türk Kütüphaneciler Derneği olarak işbirliği içerisinde olacağımızı belirtmek isterim.

Değerli Konuklar, bugün ülkemizde kütüphanecilerin açığa alındığı ve Ankara sokaklarında boş boş gezdiklerine bakmayın, gelişmiş ülkelerde, toplumun hemen hemen her alanında kütüphanecilerin uzmanlık bilgilerine ihtiyaç duyulmaktadır. Örneğin Radyo – Televizyonların ve Yayınevlerinin arşivlerinde, Mahkemelerde, Müzelerde, Kliniklerde ve Medya Ajanslarında çalışan kütüphaneciler tıpkı borsa simsarları gibi bütün gün ekran başında ülkelerinin bilgi üretimine katkı sunmaktalar.

* Opening speech of the 50th Library Week given at National Library.

Bu bağlamda bugün kütüphaneciler olarak yaşadığımız sorunları tartışırken siyasal, ekonomik ve kültürel dokumuzu biçimlendirmiş olguları da göz önüne almalıyız ki doğru saptamalarda bulunalım.

Değerli konuklar, yıldönümleri, genellikle, geriye dönerek alınan yolun değerlendirildiği önemli süreçlerdir. Bu bağlamda 50incisini kutlayacağımız Kütüphane Haftasının kavram ve olgu olarak yaşadığı temel değişiklikleri gözden geçirdiğimizde olumlu yönde bir hayli yol aldığımız görülecektir. Örneğin Kütüphane Haftalarının açılışının farklı illerde yapılması, taşrada çalışan kütüphaneci meslektaşların açılışlara davet edilmesi, belgesellerin ve almanakların hazırlanması, en iyi halkla ilişkiler uygulayan kütüphanelerin ödüllendirilmesi, son 3 yıldır tüm illerin merkezlerinde aynı anda kitap okuma etkinliğinin düzenlenmesi ve kütüphane haftalarına katılan yabancı konukların sayılarının artması ile haftanın uluslararası boyuta taşınması gibi olumlu gelişmeler olmuştur. Bu doğrultuda Kütüphane Haftalarının basın ve kamuoyunun gündeminde yer alması konusunda ilerleme sağlanmıştır.

Değerli Konuklar, bildiğiniz gibi “81 İilde Kitap Okuyoruz” sloganıyla başlattığımız okuma etkinliğinin bu yıl üçüncüsünü düzenleyeceğiz. Yarın tüm il merkezlerinde saat 12:30 ile 13:00 arasında bu etkinliğimizi gerçekleştireceğiz. Halkımızın kitap ve kütüphaneye ilgisini çekerek, okumanın bir yaşam tarzı haline getirilmesi ve okuma alışkanlığı konusunda farkındalık yaratmak için düzenlediğimiz etkinliğe destek veren Valilerimize, Kültür Müdürlerimize, İl Halk Kütüphaneleri Müdürlerimize ve Sivil Toplum Örgütlerine teşekkür ediyor ve tüm halkımızı illerindeki etkinliğe katılmaya davet ediyoruz.

Değerli Konuklar, Türkiye de Kütüphane Haftası ilk kez Türk Kütüphaneciler Derneğinin 20 Nisan 1964 tarihli Yönetim Kurulu Kararı ile aynı yıl kutlanmaya başlanmıştır. Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürlüğünün 1982 yılında yönetmeliğinde yaptığı değişiklikle birlikte, Kütüphane Haftalarını Genel Müdürlüğümüzle birlikte kutlamaya başladık. Bir kamu kurumu ile yapılan işbirliğinin getirdiği bürokratik sıkıntıların yanı sıra olumlu sayılabilecek gelişmelerde olmadı değil.

Değerli Konuklar, kütüphane haftaları, elbette kütüphaneciler için farklı bir anlam taşımaktadır. Onlar verdikleri hizmetin asıl amacının daha mutlu bir gelecek için toplumun kafa ve ruh sağlığına katkıda bulunmanın bilinciyle, ilgiyi kütüphaneler üzerine çekerek, oradan sağlanabilecek yarar konusunda toplumu bilgilendirme çabasıyla haftayı kutlamaktalar.

Bu yıl 50incisini kutladığımız kütüphane haftasında, geçmiş TKD Başkanlarının haftanın açılış konuşmalarına baktığımızda, mesleğimizle ilgili birçok gelişme ve sorundan bahsettiklerini görmekteyiz. Ama tüm başkanların dikkat çektiği ortak bir nokta var. Kütüphanelerdeki kütüphaneci sayısının azlığı ve kütüphanelerin kütüphaneciler tarafından yönetilmesi gerektiğidir.

Değerli konuklar, kütüphanecilerin olmadığı, yönetmediği bir kütüphaneye kütüphane denmez mi? Elbette denir. Ama bu, **mehter takımına, kuğu gölü balesini oynamaya benzer** diyor ve 50inci Kütüphane Haftasının demokratik, özgürlükçü ve sansürsüz bir Türkiye'nin oluşumuna katkı sağlaması dileğiyle hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Ali Fuat Kartal
Türk Kütüphaneciler Derneği
Genel Başkanı
01.04.2014